

Coolia 29(2)april 1986

VERSLAG VAN DE WERKWEEK IN BUURSE 1985

PETER JAN KEIZER, *Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Kempenbergerweg 9, Arnhem.*

SUMMARY

A report is given on a foray of the Dutch Mycological Society at Buurse, Twenthe, Eastern Netherlands in October 1985. Several species were discovered that are new to the checklist, viz.: *Mollisia pteridis*, *Psilachnum inquilinum*, *Symphyosira parasitica*, *Phanerochaete affinis* and *Agaricus xantholepis*. A list is given of the most interesting fungi found during the week.

De Nederlandse Mycologische Vereniging heeft haar jaarlijkse binnenlandse werkweek in 1985 gehouden in het dorp Buurse in Twenthe van 20 tot 26 oktober. Het doel was, naast vermeerdering en overdracht van mycologische kennis bij en naar de deelnemers, tevens een bijdrage te leveren aan het project Paddestoelenkartering van Nederland. Van Twenthe zijn slechts weinig en incidentele mycologische gegevens bekend, zodat de informatie verkregen via de werkweek een welkome aanvulling zou vormen op het reeds bestaande gegevensbestand.

Twenthe heeft een gevarieerd landschap met een grote variatie aan excursiegebieden, en de daar aanwezige bossen liggen op voedselarm pleistoceen zand. Enkele kleine moerasbosjes liggen in voormalige klei- of leemgroeven. Meer noordelijk in Twenthe liggen enkele bosgebieden op voedselrijke tertiaire klei en een aantal uitgestrekte broekbossen. De excursieterreinen kunnen globaal verdeeld worden in: 1. venen, 2. moerasbossen (exclusief jonge berkenopslag), 3. bossen op voedselrijke klei en leem, 4. bossen op voedselarme zandgrond.

Het zal de meeste geïnteresseerden zijn opgevallen dat het paddestoelen-seizoen van 1985 zeer mager geweest is. De vroege herfst was redelijk goed, echter ook voor slakken en ander paddestoelenetend gedierte, zodat veel vruchtlichamen een zeer kortstondig bestaan hadden. De tweede helft van september en ook van oktober waren zeer droog en ten tijde van de werkweek was de temperatuur zover gezakt dat er elke nacht temperaturen tot -5°C . optraden. Het resultaat was dat er weinig soorten paddestoelen te vinden waren, en per soort ook weinig individuen.

Uit de excursies bleek ook dat de vorst- en droogtegevoelige terreinen de laagste soortenaantallen hadden. Zie onderstaand tabelletje. Daarom is ook geen aandacht besteed aan graslanden en heiden als paddestoelenbiotoop.

	aantal terreinen bezocht	gemiddeld aantal soorten per excursie
Veen en jong berkenbroek	3	42
Moerasbos	7	77
Bos op rijke bodem	4	76
Bos op arme zandgrond	16	52

Wat de soorten betreft viel het kleine aandeel van mycorrhizavormers op: zelfs doorgaans talrijke soorten als *Amanita rubescens*, *A. citrina*, *A. muscaria*, *Xerocomus badius*, *Russula emetica* e.a. bleken opvallend schaars te zijn.

Het waren vooral de hout- en humusbewoners die af en toe nog verrassingen opleverden, temeer daar er, door de paddestoelenarmoede gedwongen, speciaal op kleine en onopvallende fungi werd gelet. Hierdoor zijn er drie kleine ascomyceten, één korstzwam en één plaatjeszwam gevonden die, afgaande op de Standaardlijst (Arnolds, 1984), niet eerder voor Nederland opgegeven zijn, te weten: *Mollisia pteridis*, een *Mollisia* op stengels van adelaarsvaren (Ballastputten bij Eibergen); *Psilachnum inquilinum*, een klein bekerzwammetje op *Equisetum* (Agelerbroek); *Symphyosira parasitica*, een imperfecte ascomyceet, op zaden van de Engelwortel (Hegebeek, Witteveen); *Phanerochaete affinis* (= *P. laevis*), een korstzwam (Tichelovenbos) en *Agaricus xantholepis*, een sterk geel verkleurende champignon, nauw verwant aan *A. niveolutescens* (Boerskotten).

Zeer talrijk was *Fomes fomentarius*, met name op berken. Deze soort lijkt op te rukken naar het westen. In Midden-Europa komt deze zwam voornamelijk op beuken voor. Ook algemeen voorkomend was *Schizopora carneolutea* (= *S. phellinoides*), die schrijver dezes in het midden en westen van ons land (nog) nergens heeft aangetroffen.

Vanaf deze plaats nog een woord van dank aan diegenen die de excursie-formulieren ingevuld hebben en aan de deelnemers van de werkweek voor het verzamelen van de gegevens.

Hieronder volgt een opsomming van de meest bijzondere vondsten en de terreinen waar ze gevonden zijn:

Gebied tussen "den Broam" en de duitse grens: *Collybia impudica*, *Cortinarius alnetorum*, *C. helvelloides*, *Enteloma minutum*.

Aamsveen: *Naucoria amarescens*, *Hebeloma pusillum*, *H. pumilum*.

Bosje bij Zuidbroek: *Psathyrella nolitangere*, *Nidularia farcta*, *Cortinarius helvelloides*, *C. alnetorum*.

Buurserveen: *Kneiffiella crustosa*, *Cantharellula umbonata*, *Tephrocybe ambusta*.

Tichelovensebos: *Physarum bivalva*, *Psathyrella nolitangere*, *Phlebia subochracea*, *Spongipellus spumeus*, *Scytinostroma hemidichophyticum*, *Scopuloides rimosa* (= *S. hydroides*), *Entoloma bisporigerum*, *Schizopora carneolutea*.

Smoddebos: *Cortinarius hinnuleus*.

Boerskotten: *Agaricus xantholepis*, *Galerina camerina*, *Hypholoma polytrichi*, *Pholiota curvipes*, *P. lubrica*, *Tomentellopsis submollis*, *Pezizella subtilis*.

Agelerbroek: *Cantharellula umbonata*, *Galerina mycenoides*, *Mycena bulbosa*, *Naucoria farcta*, *Psilachnum inquilinum*.

De Braak: *Entoloma leptonipes*, *Inocybe cincinnata*.

Het Lankheet: *Cerinomyces aurantiaca* (= imperfect stadium van *Laetiporus sulphureus*).

Ballastputten: *Hymenoscyphus pileatus*, *Hypocrea pulvinata* (Algemeen op oude *Piptoporus betulinus*), *Mollisia pteridis*.

Jordaanshoeve: *Flammulaster ferrugineus*, *Orbilina sarraziniana*.

Boekelerbroek: *Coniophora olivacea*, *Crepidotus pubescens*, *Entoloma euchroum*, *Pluteus leoninus*.

Roderveld: *Pholiotina blattaria*.

Molenven: *Tubulicrinis* cf. *glebosus*, *Hypocrea pulvinata*.

Hegebeek, Witteveen: *Symphiosia parasitica*.

Bosje bij Hepping en de Hagemolenbeek: *Cortinarius casimiri*, *Ombrophila violacea*.

Bentheimerveld (W. Duitsland): *Hygrophorus pustulatus*, *Osmoporus odoratus*.

LITERATUUR

- Arnolds, E.J.M. (1984). Standaardlijst van Nederlandse macrofungi. Supplement Coolia 26. Nederlandse Mycologische Vereniging.